Аліменти на дитину, яка продовжує навчання

Вищі навчальні заклади України мають обмежену кількість бюджетних місць. Альтернативним варіантом здобуття вищої освіти виступає навчання на договірній (платній) основі. Договір підписується одним із батьків і **останні несуть обов'язок по оплаті за навчання абітурієнта.** Статистика свідчить, що батьки в переважній більшості свої обов'язки в частині оплати за навчання виконують належним чином. Проте існують винятки із загального правила, зокрема коли останні розлучені і виникали питання про стягнення аліментів.

Як вбачається з положень ***ст. 198 Сімейного кодексу України*** (надалі – СК), що батьки зобов'язані утримувати своїх повнолітніх непрацездатних дочку, сина, які потребують матеріальної допомоги, якщо вони можуть таку матеріальну допомогу надавати. ***Статтею 199 СК України*** визначено, якщо повнолітні дочка, син продовжують навчання і у зв'язку з цим потребують матеріальної допомоги, батьки зобов'язані утримувати їх до досягнення двадцяти трьох років за умови, що вони можуть надавати матеріальну допомогу.

Право на утримання припиняється у разі припинення навчання.

Для того, щоб стягнути аліменти на повнолітню дитину, яка продовжує навчання, необхідно звернутися з позовом до суду. Право на звернення до суду з позовом про стягнення аліментів має той з батьків, з ким проживає дочка, син, а також самі дочка, син, які продовжують навчання (ч. 3 ст. 199 СК України).

В цьому разі розмір аліментів визначається судом у твердій грошовій сумі і (або) у частці від заробітку (доходу) платника аліментів (ч. 1 ст. 200 СК України).

Розмір аліментів має бути необхідним та достатнім для

забезпечення гармонійного розвитку дитини. Мінімальний розмір аліментів на одну дитину не може бути меншим, ніж 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

Виходячи з положень п.20 постанови Пленуму Верховного Суду України від 15 травня 2006 року № 3 «Про застосування судами окремих норм Сімейного кодексу України при розгляді справ щодо батьківства, материнства та стягнення аліментів» обов'язок батьків утримувати повнолітніх дочку, сина, які продовжують навчатися після досягнення повноліття (незалежно від форми навчання), виникає за обов'язкової сукупності таких юридичних фактів: досягнення дочкою, сином віку, який перевищує 18, але є меншим 23 років; продовження ними навчання; потреба у зв'язку з цим у матеріальній допомозі; наявність у батьків можливості надавати таку допомогу.

Узагальнюючи викладене, приходжу до висновку, що стягнення аліментів на дитину, яка продовжує навчання не є безумовним обов'язком одного з батьків. Якщо один із батьків в добровільному порядку не оплачує навчання дитини, то є підстави для звернення до суду з позовом. Однак для позитивного рішення необхідна наявність певних умов, обумовлених вищезгаданою постановою Пленуму ВСУ та відповідними правовими висновками (практикою) Касаційного цивільного суду в складі Верховного суду.

Грунт Ю.В.

керівник практики сімейного права

ПАНП "Борисфен"